

CARNEGIE INVESTMENT BANK AB, FINLAND BRANCH

MIFID-INFORMAATIO

TIETOA PALVELUNTARJOAJASTA

Carnegie Investment Bank AB, Finland Branch on ruotsalaisen Carnegie Investment Bank AB:n sivukonttori Suomessa.

Carnegie Investment Bank AB toimii Ruotsin rahoitustarkastuksen (Finansinspektion) myöntämän luottolaitostoimiluvan nojalla. Yhtiön päävalvoja on Ruotsin rahoitustarkastus. Myös Suomen Finanssivalvonta valvoo Carnegien Suomen sivukonttorin toimintaa toimivaltansa puitteissa.

Lisätietoja yrityksestä ja sen tarjoamista palveluista nähtävissä osoitteessa www.carnegie.fi.

Carnegien yhteystiedot:

Carnegie Investment Bank AB, Finland Branch
Y-tunnus: 1439605-0
Eteläesplanadi 22 A 00130 Helsinki
Puh. +358 9 618 71211
www.carnegie.fi

Carnegie Investment Bank AB
Reg. No. 516406-0138
Regeringsgatan 56
SE-103 38 Stockholm Puh. +46 8 676 88 00
www.carnegie.se

Valvojen viranomaisten yhteystiedot:

Finansinspektionen
Brunnsgatan 3
SE-103 97 Stockholm
Puh. +46 8 787 80 00
www.fi.se

Finanssivalvonta
PL 103
00101 Helsinki
Puh. +358 10 831 51
www.finanssivalvonta.fi

ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

Carnegie säilyttää asiakasvarat luotettavalla tavalla erillään pankin varoista siten, että asiakkaan varat voidaan milloin tahansa erottaa pankin omista varoista sekä pankin muiden asiakkaiden varoista. Tarkemmat tiedot asiakasvarojen säilyttämisestä annetaan asiakassopimuksessa.

Sijoittajansuoja

Ruotsin sijoittajansuoja maksaa korvauksia sijoittaja-asiakkaalle, mikäli sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suoriutumaan velvoitteistaan esimerkiksi konkurssin vuoksi. Sijoituksella tarkoitetaan arvopaperia, joka on jätetty sijoituspalveluyrityksen säilytykseen tämän toimittaman sijoituspalvelun yhteydessä. Sijoittaja-asiakkaiden etuja valvoo Ruotsin valtiovarainministeriö (Riksgälden).

Suojan määrä on tällä hetkellä enintään 250 000 SEK sijoittajaa kohti. Pankin mahdolliset saatavat asiakkaalta eivät vaikuta korvauksen suuruuteen.

Talletussuoja

Talletuksiin sovelletaan kulloinkin voimassa olevia Ruotsin talletussuojan sääntöjä. Tallettajalla on oikeus korvaukseen, jos pankki asetetaan konkurssiin. Suoja koskee sekä yksityisiä että juridisia henkilöitä. Tallettajien etua valvoo Ruotsin valtiovarainministeriö (Riksgälden), joka suorittaa korvauksen kolmen kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta. Suojan määrä on tällä hetkellä 100 000 euroa tallettajaa kohti. Mikäli talletus on kahden tai useamman tilinomistajan nimissä, korvaus suoritetaan kullekin tilinomistajalle erikseen. Pankin mahdolliset saatavat asiakkaalta eivät vaikuta korvauksen suuruuteen.

Lisätietoja sijoittajansuojasta ja talletussuojasta ks. www.insattningssgarantin.se.

ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTOVELVOLLISUUTEEN JA SELONOTTOVELVOLLISUUTEEN LIITTYVÄT MENETTELYTAVAT

YLEISTÄ ASIAKKAIDEN LUOKITTELUSTA

Arvopaperimarkkinalain mukaan arvopaperinvälittäjän on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja arvopaperimarkkinalaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin.

Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa palveluntarjoajalle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

Asiakkaiden lakisääteiset luokittelukriteerit

A. Ei-ammattimainen asiakas

Muu kuin ammattimainen asiakas tai hyväksyttävä vastapuoli.

B. Ammattimainen asiakas

1. Yhteisöt

Rahoitusmarkkinoilla toimiluvan nojalla toimintaa harjoittava tai säännelty yhteisö¹ ja siihen rinnastettava ulkomainen viranomaisvalvonnassa oleva yhteisö:

- sijoituspalveluyritys,
- luottolaitos,

- rahastoyhtiö,
- arvopaperipörssi,
- selvitysyhteisö,
- arvopaperikeskus,
- vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu vakuutusyhtiö,
- työeläkevakuutusyhtiö, eläkesäätiö ja eläkekassa,
- sijoituspalvelulain 2 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettu yhteisö,
- hyödykkeitä ja hyödykejohdannaisia omaan lukuunsa ostava ja myyvä yritys,
- muu yhteisösijoittaja²

2. Suuryritykset

Yritys, joka täyttää viimeksi päättyneeltä täydeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen mukaan kaksi seuraavista kolmesta vaatimuksesta:

- taseen loppusumma on vähintään 20 000 000 euroa,
- liikevaihto on vähintään 40 000 000 euroa,
- omat varat³ ovat vähintään 2 000 000 euroa

3. Valtio, kunta ja niiden yksiköt

- Suomen valtio,
- Valtiokonttori ja valtion liikelaitos,
- suomalainen kunta ja kuntayhtymä,
- Ahvenanmaan maakunta,
- ulkomainen valtio,
- valtionvelkaa hoitava elin,
- ulkomaisen valtion alueellinen hallintoyksikkö

4. Keskuspankit

- Euroopan keskuspankki,
- Suomen Pankki,
- ulkomainen keskuspankki,
- Kansainvälinen valuuttarahasto, Maailmanpankki ja niihin rinnastettava kansainvälinen yhteisö tai organisaatio

5. Yhteisösijoittajat

Pääasiallisena toimialana on rahoitusvälineisiin sijoittaminen.

² Hallituksen esityksen mukaan muita yhteisösijoittajia ovat mm. erilaiset erityisrahoitusyhtiöt, joihin ei sovelleta luottolaitostoiminnasta annettua lakia. Tällaisia ovat hallituksen esityksen mukaan mm. Finnvera Oyj ja Teollisen yhteistyön rahasto Oy (FINNFUND).

³ Omiin varoihin luetaan mm. osake-, osuus ja muu vastaava pääoma, ylikurssirahasto, käyvän arvon rahasto, muut rahastot ja kertyneet voittovarot.

¹ Säänneltyksi yhteisöksi katsotaan myös vakuutusyhdistykset.

6. Asiakkaan oman hakemuksen perusteella

Edellytykset:

6.1. Asiakas hakee kirjallisesti.

6.2. Asiakas täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

- asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia⁴ kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa viimeksi kuluneen neljän vuosineljänneksen aikana;
- asiakkaan sijoitussalkun arvo⁵ on yli 500 000 euroa;
- asiakas työskentelee tai on työskennellyt rahoitusallalla ammattimaisesti vähintään vuoden.

6.3. Arvopaperinvälittäjä on arvioinut, että asiakkaalla on valmiudet tehdä itsenäisiä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit, ja arvopaperinvälittäjä hyväksyy asiakkaan hakemuksen.

6.4. Arvopaperinvälittäjä ilmoittaa asiakkaalle kirjallisesti, ettei asiakas kuulu kaikkien sijoituspalvelulain menettelytapasäännösten suojan ja sijoittajien korvausrahoituksen suojan piiriin.

6.5. Asiakas ilmoittaa arvopaperinvälittäjälle kirjallisesti olevansa tietoinen menettelytapasäännösten suojan ja korvausrahoituksen menettämisestä.

C. Hyväksyttävä vastapuoli

1. Yhteisöt

Rahoitusmarkkinoilla toimiluvan nojalla toimintaa harjoittava tai säännelty yhteisö⁶ ja siihen rinnastettava ulkomaalainen viranomaisvalvonnassa oleva yhteisö:

- sijoituspalveluyritys,
- luottolaitos,
- rahastoyhtiö,
- arvopaperipörssi,
- selvitysyhteisö,
- arvopaperikeskus,
- vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu vakuutusyhtiö,
- työeläkevakuutusyhtiö, eläkesäätiö ja eläkekassa,
- sijoituspalvelulain 2 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettu yhteisö,
- hyödykkeitä ja hyödykejohtannaisia omaan lukuunsa ostava ja myyvä yritys,

⁴ Huomattavan suuriksi liiketoimiksi katsotaan vähintään 50.000 euron suuruiset liiketoimet.

⁵ Sijoitussalkun arvoa laskettaessa mukaan luetaan myös käteisvarat.

⁶ Säännellyksi yhteisöksi katsotaan myös vakuutus-yhdistykset.

k) muu yhteisösijoittaja⁷

2. Suuryritykset

Yritys, joka

2.1. täyttää viimeksi päättyneeltä täydeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen mukaan vähintään kaksi seuraavista kolmesta vaatimuksesta:

- taseen loppusumma on vähintään 20 000 000 euroa,
- liikevaihto on vähintään 40 000 000 euroa,
- omat varat⁸ ovat vähintään 2 000 000 euroa ja

2.2. antaa nimenomaisen suostumuksensa tulla kohdelluksi hyväksyttävänä vastapuolena.

3. Valtio, kunta ja niiden yksiköt

- Suomen valtio,
- Valtiokonttori ja valtion liikelaitos,
- suomalainen kunta ja kuntayhtymä,
- Ahvenanmaan maakunta,
- ulkomainen valtio,
- valtionvelkaa hoitava elin,
- ulkomaisen valtion alueellinen hallinto-yksikkö

4. Keskuspankit

- Euroopan keskuspankki,
- Suomen Pankki,
- ulkomainen keskuspankki,
- Kansainvälinen valuuttarahasto, Maailman-pankki ja niihin rinnastettava kansainvälinen yhteisö tai organisaatio

5. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokitellun asiakkaan hakemus tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana

Edellytykset:

5.1. Edellä kohdissa 1, 3 ja 4 tarkoitettu hyväksyttävä vastapuoli hakee kirjallisesti menettelytapasäännösten soveltamista sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta.

5.2. Arvopaperinvälittäjä hyväksyy asiakkaan hakemuksen

6. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokitellun asiakkaan hakemus tulla kohdelluksi ei-ammattimaisena asiakkaana

⁷ Hallituksen esityksen mukaan muita yhteisösijoittajia ovat mm. erilaiset erityisrahoitusyhtiöt, joihin ei sovelleta luottolaitostoiminnasta annettua lakia. Tällaisia ovat hallituksen esityksen mukaan mm. Finnvera Oyj ja Teollisen yhteistyön rahasto Oy (FINNFUND).

⁸ Omaan varoihin luetaan mm. osake-, osuus ja muu vastaava pääoma, ylikurssirahasto, käyvän arvon rahasto, muut rahastot ja kertyneet voittovarot.

Edellytykset:

6.1. Edellä kohdissa 1, 3 ja 4 tarkoitettu hyväksyttävä vastapuoli hakee kirjallisesti menettelytapasäännösten soveltamista sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta.

6.2. Arvopaperinvälittäjä hyväksyy asiakkaan hakemuksen.

6.3. Asiakkaan kohtelusta ei-ammattimaisena asiakkaana tehdään kirjallinen sopimus josta käy ilmi sen soveltaminen yhteen tai useampaan palveluun tai liiketoimeen taikka yhteen tai useaan erityyppiseen arvopaperiin tai liiketoimeen.

7. Hakemuksesta ammattimaiseksi asiakkaaksi luokitellun yhteisösijoittajan hakemus tulla kohdelluksi hyväksyttävänä vastapuolena

Edellytykset:

7.1. Asiakas hakee kirjallisesti.

7.2. Asiakas täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

- asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia⁹ kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa viimeksi kuluneen neljän vuosineljänneksen aikana;
- asiakkaan sijoitussalkun arvo¹⁰ on yli 500 000 euroa;
- asiakas työskentelee tai on työskennellyt rahoitusallalla ammattimaisesti vähintään vuoden.

7.3. Arvopaperinvälittäjä on arvioinut, että asiakkaalla on valmiudet tehdä itsenäisiä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit, ja arvopaperinvälittäjä hyväksyy asiakkaan hakemuksen.

7.4. Arvopaperinvälittäjä ilmoittaa asiakkaalle kirjallisesti, ettei asiakas kuulu kaikkien sijoituspalvelulain menettelytapasäännösten suojan piiriin.

7.5. Asiakas ilmoittaa arvopaperinvälittäjälle kirjallisesti olevansa tietoinen menettelytapasäännösten suojan menettämisestä.

HAKEMUS TULLA LUOKITELLUKSI TOISESSA ASIAKASLUOKASSA

Asiakkaalla on oikeus hakea arvopaperinvälittäjän tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta menettelytapasäännösten soveltamiseen.

⁹ Huomattavan suuriksi liiketoimiksi katsotaan vähintään 50.000 euron suuruiset liiketoimet.

¹⁰ Sijoitussalkun arvoa laskettaessa mukaan luetaan myös käteisvarat.

Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana. Palveluntarjoaja harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen.

Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei sillä ole riittävä kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä.

LUOKITTELUN VAIKUTUS SOVELLETAVIIN MENETTELYTAPAVAATIMUKSIIN

Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot palveluntarjoajasta sekä tarjottavasta palvelusta.

Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa.

Asianmukaisuuden arvioiminen:

Tarjotessaan toimeksiantojen välittämistä ei-ammattimaiselle asiakkaalle palveluntarjoajan on pyydettävä asiakkaalta tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja – tietämyksestä voidakseen arvioida, onko rahoitusväline tai palvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. Palveluntarjoajalla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Mikäli palveluntarjoaja katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, on palveluntarjoajan ilmoitettava tästä asiakkaalle. Palveluntarjoajan on myös kerrottava asiakkaalle, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, että asiakas ei ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja. Jos kyse on asiakkaan aloitteesta tapahtuvasta laissa tarkoitetun yksinkertaisen rahoitusvälineeseen liittyvän toimeksianton toteuttamisesta tai välittämisestä asianmukaisuusarviointia ei tarvitse tehdä.

Soveltuvuuden arvioiminen:

Palveluntarjoajan, joka tarjoaa sijoitusneuvontaa ja omaisuudenhoitoa, on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita.

Palveluntarjoajalla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Palveluntarjoajan tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita, kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tarvittavat sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen.

Jos palveluntarjoaja ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. Palveluntarjoaja voi itse arvioida minkä merkityksen antaa sille, ettei asiakas anna kaikkia soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja.

Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava yleiskuvaus palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin liittyvistä tyypillisistä riskeistä, jos se on tarpeellista ottaen huomioon kyseisen asiakkaan sijoituskokemus.

Soveltuvuuden arvioiminen:

Palveluntarjoajan, joka tarjoaa sijoitusneuvontaa ja omaisuudenhoitoa, on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita.

Palveluntarjoajalla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Palveluntarjoajan tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita.

Jos palveluntarjoaja ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. Palveluntarjoaja voi itse arvioida minkä merkityksen antaa sille, ettei asiakas anna kaikkia soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja.

Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää palveluntarjoajalta kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. Palveluntarjoaja harkitsee tapauskohtaisesti suostuuko se esitettyyn pyyntöön. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajan suojaa koskevat säännökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin.

ASIAKKaidEN TOIMEKSiantojEN TOTEUTTAMISPERIAATTEET

Johdanto

Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden tarkoitus on kertoa ne menettelytavat, joita Carnegie noudattaa toteuttaessaan tai välittäessään rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja asiakkaidensa puolesta päästäkseen asiakkaidensa kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

Asiakkaan Carnegielle antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa jäljempänä yksilöityihin toimintaperiaatteisiin. Asiakkaan

antamien erityisten ohjeiden noudattaminen saattaa estää palveluntarjoajaa toteuttamasta toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä.

Kokonaisarvioinnin perusteena olevat seikat ja niiden keskinäinen tärkeysjärjestys

Asiakkaan kannalta parhaimman mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi Carnegie ottaa huomioon mm. seuraavia seikkoja toimeksiantojen toteuttaessaan ja välittäessään:

- toimeksiannon suuruus ja luonne,
- todennäköinen toteutushinta ja toimeksiannosta aiheutuvat muut kustannukset,
- toimeksiannon toteuttamisen nopeus,
- liiketoimen toteuttamisen ja selvityksen todennäköisyys, sekä
- mahdolliset muut sellaiset seikat, jotka Carnegie katsoo toimeksiannon toteuttamisen tai välittämisen kannalta olennaisiksi.

Carnegie pitää hintaa yleensä kaikkein tärkeimpänä huomioon otettavana tekijänä silloin, kun kyseessä on rahoitusvälineellä toteutettava tavanomaisen markkinaerän suuruinen toimeksianto.

Kokonaisarvioinnin perusteena olevien seikkojen tärkeysjärjestys voi kuitenkin vaihdella asiakkaan tai toimeksiannon tai rahoitusvälineen ja toteuttamispaikan ominaispiirteiden mukaan. Muu kuin hinta voi muodostua merkittäväksi tekijäksi esimerkiksi silloin, kun kyseessä on suuri toimeksianto tai toimeksiannon kohteena on epälikvidi rahoitusväline.

Markkinoiden likviditeetin merkitys kaupankäyntipaikan valintaan

Säännellyillä markkinoilla tai muilla kaupankäyntipaikoilla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen, paras hinta löytyy yleensä niiltä markkinoilta, joilla kyseistä rahoitusvälinettä vaihdetaan vilkkaimmin.

Palveluntarjoaja saavuttaa parhaan tuloksen todennäköisesti joko ohjaamalla asiakkaan toimeksiannon niille markkinoille tai siihen kaupapaikkaan, jossa kyseistä rahoitusvälinettä vaihdetaan vilkkaimmin tai toteuttamalla toimeksiannon tällaisen markkinapaikan ulkopuolella hintaan, joka heijastaa kyseisten markkinoiden hintaa.

Kaupankäyntipaikat

Carnegie käy kauppaa eri kaupankäyntipaikoilla ja seuraa säännöllisesti käyttämiensä kaupankäyntipaikkojen likviditeettiä ja toiminnan luotettavuutta.

Luettelo Carnegien merkittävässä määrin käyttämistä kaupankäyntipaikoista on nähtävillä Carnegien verkkosivuilla (www.carnegie.fi).

Carnegie voi käydä kauppaa myös muilla kuin edellä mainituilla kaupankäyntipaikoilla käyttämänsä välittäjän kautta. Carnegie seuraa ja arvioi säännöllisesti käyttämiään välittäjiä.

Rahoitusvälineet, joilla käydään säännöllisesti kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla

Kohta koskee sellaisten rahoitusvälineiden kauppooja, joilla käydään säännöllisesti kauppaa säännellyillä markkinoilla, monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä tai muulla järjestäytyneellä kaupankäyntipaikalla. Kyseeseen tulevat mm.:

- osakkeet, jotka on hyväksytty kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä,
- rahasto-osuudet, jotka on hyväksytty kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

Carnegie voi hoitaa tällaisia rahoitusvälineitä koskevat asiakkaiden toimeksiannot esimerkiksi seuraavasti:

- ohjaamalla toteutettavan toimeksiannon viipymättä edellä kuvatun mukaisesti valituille kaupankäyntipaikoille,
- yhdistämällä toimeksiannon joko muilta asiakkailta saatuihin toimeksiantoisiin tai Carnegien omiin liiketoimiin ja sitten ohjaamalla yhdistetyn toimeksiannon toteuttavaksi edellä kuvatun mukaisesti valituille kaupankäyntipaikoille. Yhdistäminen voi tapahtua ainoastaan silloin kun palveluntarjoaja usko, ettei yhdistämisestä todennäköisesti ole haittaa asiakkaalle,
- toteuttamalla toimeksiannon markkinoilla tavalla, joka Carnegien kohtuullisen arvion mukaan tuottaa todennäköisesti parhaan mahdollisen tuloksen, tai
- toteuttamalla asiakkaan toimeksiannot osittain tai kokonaan joko asettamalla itse asiakkaan vastapuoleksi tai suoraan toisen asiakkaan toimeksiantoa vastaan.

Edellä kuvatuissa tapauksissa toteutuksen odotetaan normaalisti tapahtuvan hintaan, joka heijastaa vallitsevaa markkinatilannetta.

Sähköisessä kaupankäynnissä tekniset järjestelyt voivat rajoittaa näiden periaatteiden toteutumista.

Carnegie voi asiakkaan antamalla nimenomaisella suostumuksella toteuttaa asiakkaan toimeksiantoja säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella. Tämä voi tapahtua esimerkiksi toteuttamalla toimeksiannon omaan lukuun tai suoraan toisen asiakkaan toimeksiantoa vastaan.

Carnegie voi asiakkaan antamalla nimenomaisella suostumuksella olla julkistamatta osakkeita koskeva rajahintatoimeksiantoja tilanteissa, joissa palveluntarjoaja ei markkinaolosuhteiden vuoksi voi välittömästi toteuttaa toimeksiantoa.

Rahoitusvälineet, joilla ei käydä säännöllisesti kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla

Kohta koskee sellaisia rahoitusvälineitä, joilla yleensä käydään kauppaa suoraan vastapuolen kanssa (OTC). Tällaisia rahoitusvälineitä ovat esimerkiksi

- joukkovelkakirjat, sijoitustodistukset ja muut rahamarkkinainstrumentit ja muut palveluntarjoajan tai muiden luomat rahoitusvälineet.

Tällaisessa tapauksessa Carnegie yleensä antaa asiakkaalle joko viitteellisen tai sitovan hintanoteerauksen. Tämän jälkeen osapuolten kesken tehdään sopimus joko siten, että asiakas hyväksyy sitovan tarjouksen tai siten, että Carnegie vahvistaa hinnan asiakkaalle, jonka jälkeen asiakas hyväksyy sen. Näin toimiessaan Carnegie ei toteuta toimeksiantoa asiakkaansa puolesta, vaan tekee sopimuksen asiakkaan kanssa.

Silloin kun Carnegie kuitenkin toteuttaa rahoitusvälineitä koskevan toimeksiannon asiakkaan puolesta, palveluntarjoaja tekee sen omaan lukuunsa perusteltuun hintaan. Hinnoittelu perustuu käytettävissä oleviin ja kyseiseen rahoitusvälineeseen soveltuviin ulkopuolisiin referenssi/viitehintoihin. Hinnoittelussa otetaan huomioon lisäksi muun muassa oman pääoman kustannukset, vastapuoliriski ja palveluntarjoajan marginaali.

Markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriöiden vaikutukset

Carnegiella on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriöiden vuoksi. Häiriötilanteissa Carnegie toteuttaa kohtuulliset toimet päästäkseen tulokseen, joka olosuhteisiin nähden on asiakkaan kannalta paras mahdollinen.

Seuranta

Tarkemmat tiedot Carnegien kulloinkin voimassa olevista toimeksiantojen toteuttamisperiaatteista on saatavilla pyydettyä. Carnegie arvioi säännöllisesti toimeksiantojen toteuttamista koskevien toimintaperiaatteidensa ja toimeksiantojen toteuttamisjärjestelyidensä sisältöä ja asianmukaisuutta. Palveluntarjoaja ilmoittaa toimintaperiaatteidensa olennaisista muutoksista verkkosivuillaan. Muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan verkkosivuilla.

ETURISTIRIITOJEN TUNNISTAMINEN JA EHKÄISY

Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esim. asiakkaan ja palveluntarjoajan välillä, johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös palveluntarjoajan ja sen henkilökunnan välille tai kahden asiakkaan välille.

Carnegie pyrkii ensisijaisesti tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitatilanteet mm. erilaisten organisatoristen ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan mistä liiketoiminnasta tai palvelusta on kyse. Yleisesti käytettyjä keinoja ovat mm.:

- henkilöiden tai toimintojen välisen tietojen vaihdon estäminen tai valvominen esimerkiksi tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla

- toimintojen ja toimitilojen asianmukainen erottaminen
- henkilökunnan ja johdon kaupankäyntisäännöt
- henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevat periaatteet
- eettiset ohjeet

Carnegie kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen sijoitusneuvonnassa, sijoitustutkimuksessa, omaisuudenhoidossa, toimeksiantojen välityksessä sekä liikkeeseenlaskupalveluissa.

Jos eturistiriitatilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, asiakkaalle kerrotaan eturistiriitatilanteen luonne ja syyt ennen liiketoimen suorittamista. Asiakas harkitsee itsenäisesti haluaako hän kerrotusta eturistiriitatilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Carnegie voi myös kieltäytyä sijoituspalvelun tarjoamisesta eturistiriitatilanteesta.

Carnegie tarkistaa toimintaperiaatteidensa sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti.

KANNUSTIMET

Kannustimella tarkoitetaan arvopaperimarkkinalain 4 luvun 1 §:n 3 momentin määritelmän mukaisesti sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä kolmannelle osapuolelle annettavia tai tältä saatavia maksuja ja muita etuja. Carnegie voi sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä maksaa maksun tai palkkion kolmannelle osapuolelle tai vastaanottaa tältä maksuja tai palkkioita. Kolmas osapuoli voi olla ulkopuolinen palveluntarjoaja, toinen markkinaosapuoli tai Carnegie -konserniin kuuluva yhtiö. Carnegiella saattaa esimerkiksi sopia varainhoitajan kautta toimeksiantoja antavan asiakkaan maksamien välityspalkkioiden jakamisesta Carnegien ja varainhoitajan kesken.

Maksun tai palkkion tarkoituksena on parantaa asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua asiakkaan edun mukaisesti. Maksuilla ja palkkioilla katetaan ensisijaisesti toiminnasta aiheutuvia kustannuksia ja niiden tarkoituksena on parantaa asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua tai mahdollistaa palvelun tarjoaminen ja ylläpitäminen. Carnegie -konsernin sisäisten ohjeiden mukaisesti maksujen tai palkkioiden maksamisen tai vastaanottamisen ei tule johtaa Carnegien ja asiakkaan välisten eturistiriitatilanteiden synty-miseen, tai puoleelliseen tai asiakkaan edun vastaiseen toimintaan.

Carnegie antaa asiakkaalle pyydettyä tiedot kannustimena pidettävän maksun tai palkkion luonteesta ja määrästä tai määräytymisperusteesta ennen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista.

TIETOA RAHOITUSVÄLINEISTÄ SEKÄ NIIHIIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Yleistä rahoitusvälineisiin liittyvistä riskeistä

Sijoitukset rahoitusvälineisiin sisältävät aina taloudellisen riskin. Tuotto voi jäädä saamatta tai sijoitetun pääoman voi menettää kokonaan.

Asiakas vastaa itse sijoitustoimintaansa liittyvistä riskeistä, joten asiakkaan on syytä perehtyä sijoituspalvelun tarjoamista koskevan sopimuksen ehtoihin, sekä rahoitusvälineiden ominaisuuksiin ja niihin liittyviin riskeihin.

Keskeisimmät riskityypit

Alla on kuvattu lyhyesti eräitä keskeisimpiä rahoitusvälineisiin liittyviä riskityyppejä.

Markkinariski

Riski markkinahinnan vaihtelusta. Markkinahinnan vaihtelu voi johtua esimerkiksi kysynnän ja tarjonnan muutoksista.

Luottoriski

Esimerkiksi liikkeeseenlaskijan tai vastapuolen riittämättömästä maksukyvyistä aiheutuva riski.

Volatiliteettiriski

Riski siitä, että rahoitusvälineen arvon heilahtelu vaikuttaa sijoitukseen negatiivisesti.

Veroriski

Riski verosääntöjen tai niiden täytäntöönpanon muuttumisesta tai epäselvyydestä.

Valuuttariski

Riski valuuttakurssien vaihtelusta. Vieraan valuutan määräisiin sijoituksiin liittyy aina valuuttakurssiriski.

Oikeudellinen riski

Oikeudellinen riski on sopimusten toteutumatta jäämisestä, pätemättömyydestä, mitättömyydestä, moitteenvaarisuudesta tai dokumentoinnin puutteesta aiheutuva riski.

Lainsäädäntöön liittyvä riski

Riski sovellettavan lainsäädännön epäselvyydestä tai muuttumisesta.

Yhtiökohtainen riski

Riski siitä, että tietty yhtiö menestyy odotettua heikommin tai että sitä kohtaa kielteinen tapahtuma, jolloin yhtiöön liittyvien rahoitusvälineiden arvo heikkenee.

Toimialariski

Riski siitä, että tietty toimiala menestyy odotettua heikommin, tai että sitä kohtaa kielteinen tapahtuma joka vaikuttaa alalla toimivien yritysten tulokseen.

Likviditeettiriski

Riski siitä, että rahoitusvälinettä ei voi myydä tai ostaa tiettyinä ajankohtana, koska sen vaihtuvuus on alhainen.

Korkoriski

Korkotason heilahtelusta aiheutuva riski. Esim. joukkolainan myyntiarvo jälkimarkkinoilla voi laskea markkinakoron muuttuessa.

OSAKKEET

Osakeyhtiön osakkeet antavat omistajalle oikeuden osuuteen yhtiön osakepääomasta. Jos yhtiö tuottaa voittoa, yhtiö jakaa yleensä osakkeille osinkoa. Osakkeet antavat myös äänioikeuden yhtiökokouksessa, joka on yhtiön ylin päätöselin. Mitä enemmän osakkeita omistajalla on, sitä suurempi on osakkaan osuus pääomasta, osingosta ja äänistä. Äänioikeus voi vaihdella myös sen mukaan mihin sarjaan osakkeet kuuluvat. Yhtiön osakkeista voi olla mm. äänioikeuden kannalta erilaisia sarjoja, esimerkiksi A- ja B-osakesarjat. A-osakkeilla voi olla esimerkiksi yksi ääni ja B-osakkeilla puolestaan rajoitettu äänioikeus (esimerkiksi äänen kymmenesosa).

Osakeyhtiöitä on kahta erilaista tyyppiä, julkinen ja yksityinen. Vain julkisten yhtiöiden osakkeilla käydään kauppaa pörssissä.

Osakekurssiin vaikuttavat ennen kaikkea osakkeen kysyntä ja tarjonta. Kysyntää ja tarjontaa puolestaan ohjaavat etupäässä yhtiön pitkän aikavälin tuotto-odotukset ja tulevaisuuden näkymät. Yhtiöön itseensä suoraan liittyvien seikkojen ohella suhdanteen, tekniikan, lainsäädännön, kilpailun ja muun ympäristön tullella kehityksellä on merkittävä vaikutus yhtiön osakkeiden arvostukseen. Myös osakkeen likviditeetti vaikuttaa osakkeen kurssiin. Likvidillä osakkeella käydään paljon kauppaa, mikä tarkoittaa sitä että osake on helppo ostaa tai myydä. Riski siitä, että sijoitus menettää kokonaan arvonsa on siten likvideimmilla osakkeilla pienempi kuin alhaisemman likviditeetin osakkeilla.

Tyypillisiä osakesijoitukseen liittyviä riskejä ovat siten mm. osakkeen hinnanvaihteluun liittyvä riski sekä likviditeettiriski. Mikäli liikkeeseenlaskija ajautuu konkurssiin, sijoittaja saattaa menettää koko sijoitetun pääomansa.

Osakkeisiin voidaan rinnastaa myös merkintä- ja optio-oikeudet, jotka oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseen laskeneen yhtiön osakkeita.

Osakeoptiot ja osakeindeksioptiot

Osakeoptioita on erilaisia. Osto-optiot (call options) antavat haltijalle oikeuden ostaa tulevaisuudessa osakkeita etukäteen määrättyyn hintaan. Myyntioptiot (put options) antavat vastaavasti haltijalle oikeuden myydä tulevaisuudessa osakkeita etukäteen määrättyyn hintaan. Option ostaja kantaa riskin siitä, että option arvo saattaa alentua tai optio saattaa muuttua arvottomaksi. Option asettajan tappioriski voi tietyissä tapauksissa olla teoriassa rajoittamattoman suuri.

Optioiden kurssi seuraa yleensä vastaavien optioiden kohde-etuutena olevien osakkeiden tai indeksien kurssia, mutta niiden kurssivaihtelut voivat olla suurempia.

Sekä osakeoptioilla että osakeindeksioptioilla käydään kauppaa pääsääntöisesti säännellyillä markkinoilla. Osakeindeksioptioiden tuottama voitto tai tappio suoritetaan suoraan käteisenä (käteissuoritus) niiden kohde-etuutena olevan indeksin kehityksen perusteella.

Warrantit

Warrantit ovat arvopaperistettuja johdannaisia, joilla käydään kauppaa pörssissä. Kuten optiotkin, myös warrantit antavat haltijalleen oikeuden ostaa tai myydä kohde-etuus tiettyinä päivinä tiettyyn hintaan. Warrantin nimellinen juoksu-aika on yleensä pidempi kuin optiolla. Eurooppalainen warrantti toteutetaan määrättyä päättymispäivänä. Amerikkalainen warrantti voidaan toteuttaa koska tahansa warrantin voimassaoloaikana.

Myös warranteissa on mahdollisuus käyttää vipuvaikutusta, jolloin pienikin muutos kohde-etuuden arvossa saattaa aiheuttaa huomattavan muutoksen sijoituksen arvossa.

Tyypillisiä warrantteihin liittyviä riskejä ovat kohde-etuuden hintakehitykseen liittyvä markkinariski sekä liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyyn liittyvä luottoriski. Mikäli kohde-etuus noteerataan muussa valuutassa kuin euroissa, myös valuuttariski tulee huomioida. Warrantti voi eräpäivänään olla arvoton, jolloin sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman.

RAHAMARKKINAVÄLINEET

Rahamarkkinavälineellä tarkoitetaan velkasitoumusta, jolla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla, joka voidaan helposti muuttaa rahaksi ja jonka arvo voidaan tarkasti määrittellä koska tahansa. Rahamarkkinavälineisiin luetaan mm. sijoitus-, yritys-, ja kuntatodistukset, valtion velkasitoumukset sekä ECP:t (Euro Commercial Paper). Rahamarkkinavälineiden juoksu-aika on korkeintaan 12 kuukautta.

Rahamarkkinavälineisiin liittyy erityisesti riski liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyydestä (luottoriski), sekä korkotason heilahtelusta (korkoriski). Sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaisuudessaan.

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Joukkovelkakirjalainat ovat esimerkiksi valtion, kuntien, pankkien tai muiden yritysten tai yhteisöjen liikkeeseen laskemia pitkäaikaisia lainoja. Joukkovelkakirjalainat voivat olla joko kiinteä- tai vaihtuvakorkoisia. Tuoton määräytymisperusteet on määritelty kunkin yksittäisen lainan ehdoissa.

Joukkovelkakirjalainaa, jolla on liikkeeseen laskijan konkurssitilanteessa muita sitoumuksia huonompi etuoikeus, kutsutaan debentuurilainaksi.

Vaihtovelkakirjalla tarkoitetaan puolestaan joukkovelkakirjalainaa, jonka haltijalla on tietyn ajanjakson sisällä oikeus vaihtaa velkakirjansa ennalta sovittujen ehtojen mukaisesti liikkeeseenlaskijan osakkeisiin.

Joukkovelkakirjalainoihin tyypillisesti liittyviä riskejä ovat korkoriski ja luottoriski. Jos markkinakorot nousevat, laskevat jo liikkeeseen laskettujen kiinteäkorkoisten korkoa tuottavien rahoitusvälineiden kurssit, sillä uusien lainojen korkokanta seuraa todellista markkinakorkoa tuottaen siten paremmin kuin jo liikkeeseen lasketut rahoitusvälineet. Käänteisesti taas jo liikkeeseen laskettujen lainojen arvostus nousee, kun markkinakorko laskee. Luottoriski viittaa puolestaan siihen mahdollisuuteen, ettei

liikkeeseenlaskija pysty alentuneen maksukykyssä johdosta maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin velkakirjan ehtojen mukaisesti. Sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaisuudessaan.

LYHYEKSI MYYNTI

Lyhyeksi myynnillä tarkoitetaan sitä, että rahoitusvälineiden lainaaja, joka on samanaikaisesti myös sitoutunut myöhempänä ajankohtana palauttamaan samanlaiset rahoitusvälineet lainanantajalle, myy lainatut rahoitusvälineet. Myymällä rahoitusvälineet lainanottaja katsoo, että hän palauttamisajankohtana pystyy hankkimaan rahoitusvälineet markkinoilta edullisempaan hintaan kuin millä hän ne myi. Jos hinta onkin noussut, syntyy tappiota, joka voimakkaan hinnannousun seurauksena voi olla hyvinkin suuri.

LAINOITUS

Rahoitusvälineitä voidaan useissa tapauksissa ostaa osittain lainatulla pääomalla. Koska sekä oma että lainattu pääoma vaikuttaa tuottoon, sijoittaja voi lainarahoituksen kautta saada suuremman voiton sijoituksen kehittyessä positiivisesti verrattuna ainoastaan omalla pääomalla tehtyyn sijoitukseen.

Lainattua pääomaa sijoitustoiminnassaan hyödyntävän tulee aina huomioida myös se, että laina on maksettava kokonaisuudessaan takaisin myös silloin, kun sijoituksen arvo laskee tai sijoitus menettää kokonaan arvonsa.